

det andet uopfyldte, men det forekommer mig ikke at være nogen uønskelig Tilstand. Er der kommet en Bestemmelse ind i en Lov, hvis Opfyldelse møder praktiske Vanskeligheder, saa troer jeg, det er Regjeringens Pligt at gjøre opmærksom derpaa og sige: Her møder ved Opfyldelsen af denne Lovstykke særegne praktiske Vanskeligheder, men, dersom Rigsdagen vil hjælpe til, saa kunne vi fortolke Loven — vel at mærke, det er jo ikke nogen eensidig Fortolkning, men en Fortolkning, der fremgaaer af hele Lovgivningsmagten — saaledes, at den kan komme til Udførelse. Men naar det forekommer mig, at den ærede Taler, som jeg sigter til, har brugt et for strengt Udtryk om Fremgangsmaaden, saa gjælder dette i endnu højere Grad om den Hensigt, han har tillagt Krigsbestyrelsen, idet han har sagt, at Krigsbestyrelsen ønsker at udøve et Tryk paa Communerne. Noget Saadant findes ganske vist ikke i de Uttringer, hvormed jeg havde den Ære at forelægge Lovforslaget for det hvide Thing, og det forekommer mig heller ikke, at der foreligger noget som helst Beviis for, at det har været Krigsbestyrelsens Hensigt. Det, som der af flere ærede Talere er udtalt en Frygt for, er, at Krigsbestyrelsen eller Regjeringen skulde faae Communerne til at gaae ind paa for store Offre for at sikkre sig Garnisoner. Naar man gaaer ud fra, at Communerne bør sættes under saameget Formynderskab som muligt, naar man betragter dem kun lidet istand til selv at varetage deres Interesser, saa bør ganske vist en Commune ikke kunne afslutte nogen som helst Handel — det behøver slet ikke engang at dreie sig om store Summer, Offre eller Anstrængelser, — saa bør den ikke kunne afslutte nogen Contract med Regjeringen, uden at Rigsdagen har havt Sagen for og altsaa har kunnet vaage over, at Communerne ikke leffindig gaae hen og indlade sig paa Forpligtelser, som kunde blive trykkende for dem, men jeg skal henstille, om det overhovedet er en rigtig Tendens, og om det er vor Mening saavidt muligt at gjøre Communerne u selvstændige. Jeg troer, at Hensigten er at gjøre Communerne saa selvstændige som muligt, og i den korte Tid, jeg har været paa denne Post, har jeg to Gange havt Leilighed til at over-

bevise mig om, at Rigsdagen var villig til ligeoverfor Regjeringen at give Communerne en stor Selvbestemmelsesret. Saaledes er Regjeringen bleven bemyndiget til at afhænde Kjøbenhavns Fæstningsværker til Kjøbenhavns Commune, og der har slet ikke været forlangt andet end, at Regjeringen paa sin Side som Regjering var enig om, at dette store Foretagende skulde finde Sted, der har ikke dengang været udtalt, at man paa ingen Maade burde betroe denne Commune paa den Maade at disponere over sine Midler. Denne Handel er kommen til Udførelse og har kun kunnet komme til Udførelse derved, at Rigsdagen har været paa det Rene med, at Kommunen Kjøbenhavn selv bedst burde kunne bedømme, hvad der var i dens Interesse. Jeg skal tilføie, og jeg troer engang at have udtalt her i Salen, at, dersom man havde villet, at denne Underhandling skulde have været forelagt Rigsdagen til endelig Afgjorelse, saa vilde jeg paa Regjeringens Begne have været nødsaget til ganske bestemt at tilbagevise det. Det er efter min Formening umuligt at forhandle om Interesser som de her foreliggende paa en saadan Maade. Et andet Tilfælde er det, at Regjeringen er bleven bemyndiget til at jaelge Nyborg Fæstningsværker til Nyborg Commune. Der er heller ikke paa nogen Maade sagt eller forudsat, at Nyborg Commune ikke selv skulde kunne varetage sine Interesser ligeoverfor Regjeringen, tværtimod er man gaaet ud fra, at Nyborg Commune vilde forstaae at varetage sine Interesser, og jeg troer ogsaa, den har forstaaet og vil forstaae det overmaade godt. Det hele Standpunkt, hvorpaa nogle ærede Talere have stillet sig med Hensyn til den Overeenkomst, som der her kunde være Tale om at afslutte imellem Staten paa den ene Side og Kommunen paa den anden, forekommer mig ikke at være overeensstemmende med, hvad der i Almindelighed anses for rigtigt eller hensigtsvarende, og navnlig ikke at være i Overeensstemmelse med de Præcedentser, der foreligge. Naar der overhovedet kan være Tale om en fri Underhandling mellem Staten og en enkelt Commune, og det troer jeg er Noget, der meget ofte er forefaldet, saa er det her